

UCHWAŁA

Dnia 12 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Adam Tomczyński

protokolant Renata Szczegot

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 12 października 2020 r.

przy udziale Marcina Rosiaka, prokuratora delegowanego do Prokuratury Krajowej i sędziego Przemysława Radzika, Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądów Powszechnych, wniosku prokuratora delegowanego do Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej z 14 września 2020 r., sygn. akt PK XIV Ds (...) w przedmiocie podjęcia uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej B. M., sędziego Sądu Okręgowego w K. za to, że:

1) w okresie od 13 sierpnia 2012 r. do 10 października 2012 r. w K., jako sędzia Sądu Okręgowego w K., będąca tym samym funkcjonariuszem publicznym, działając w celu osiągnięcia korzyści osobistej dla M. B. przekroczyła swoje uprawnienia wynikające z zasady bezstronności i obiektywizmu sędziów w ten sposób, iż w czasie poprzedzającym rozprawę apelacyjną w sprawie o sygn. akt IV Ka (...) Sądu Okręgowego w K., spotkała się z oskarżonym M. B., który złożył apelację na swoją korzyść i po wysłuchaniu jego krytycznych uwag dotyczących orzeczenia sądu I instancji zapewniła go, iż w jego sprawie zapadnie dla niego korzystne orzeczenie, po czym rozpoznając powyższy środek odwoławczy na rozprawie apelacyjnej, której to przewodniczyła, zaskarżony wyrok został przez Sąd zmieniony na korzyść oskarżonego, poprzez warunkowe umorzenie postępowania karnego w zakresie przypisanego mu czynu z art. 157 § 2 kk, przez co działała na szkodę interesu publicznego w postaci wymiaru sprawiedliwości, tj. o czyn określony w art. 231 § 2 kk;

2) w nieustalonym dniu po 10 października 2012 r. w K., w związku z pełnieniem funkcji publicznej sędziego Sądu Okręgowego w K., przyjęła od M. B.

korzyść majątkową w postaci telefonu komórkowego nieustalonej wartości w zamian za wydanie zapadłego z naruszeniem konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej, wyrażonej w art. 178 ust. 1 Konstytucji RP oraz zasady bezstronności wyrażanej w art. 82 § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz zasady obiektywizmu wyrażanej w art. 4 kpk korzystnego dla oskarżonego M. B. wyroku w sprawie o sygn. IV Ka (...) rozpoznanej przed Sądem Okręgowym w K., w której brała udział jako przewodnicząca składu orzekającego, tj. o czyn z art. 228 § 3 kk;

3) w nieustalonym dniu 2013 r., nie później niż w dniu 11 marca w K., działając wspólnie i w porozumieniu z A. P., wiedząc że jest on funkcjonariuszem publicznym zatrudnionym na stanowisku Dyrektora Sądu Apelacyjnego w (...) uprawnionym na podstawie art. 31a § 1 pkt 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, potwierdzonym zakresem obowiązków z 9 stycznia 2003 r. ustalonym przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...), do gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, w szczególności budżetem sądów na obszarze apelacji (...) i wykonywania zadania dysponenta trzeciego stopnia dla Sądu Apelacyjnego w (...) oraz sprawowania kontroli gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przez te sądy, który zobowiązany był do dokonywania wydatków publicznych, w tym określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w sposób celowy i gospodarny, przywłaszczyła powierzone przez Skarb Państwa do dysponowania Sądowi Apelacyjnemu w (...) środki pieniężne w kwocie 5.000,00 zł w ten sposób, że zawarła z A. P. działającym jako Dyrektor Sądu Apelacyjnego w (...) pozorną umowę o dzieło nr (...) na kwotę 5.000,00 zł, datowana na dzień 11 lutego 2013 r., której przedmiotem było wykonanie dzieła „Windykacja należności sądowych w aspekcie wydziału karnego”, które to dzieło zgodnie z uprzednimi ustaleniami poczynionymi pomiędzy nią a A. P. nigdy miało nie być wykonane, a celem zawarcia owej umowy było ukrycie przywłaszczenia powierzonych przez Skarb Państwa środków finansowych, a następnie wystawiła rachunek z dnia 11 marca 2013 r. za wykonanie ww. umowy, który to rachunek A. P. przekazał do realizacji wiedząc, iż dzieło nie zostało zrealizowane, w wyniku czego otrzymała wynagrodzenie w kwocie 4.280,00 zł netto, czym działała na szkodę interesu publicznego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra Sprawiedliwości, tj. o czyn z art. 21 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

na podstawie art. 80 § 2c i art. 129 § 2 i 3 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2020.365 z późn. zm.)

uchwalił

1. powyższy wniosek uwzględnić i zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w K. B. M., za czyny polegające na tym, że:

1) w okresie od 13 sierpnia 2012 r. do 10 października 2012 r. w K., jako sędzia Sądu Okręgowego w K., będąca tym samym funkcjonariuszem publicznym, działając w celu osiągnięcia korzyści osobistej dla M. B. przekroczyła swoje uprawnienia wynikające z zasady bezstronności i obiektywizmu sędziów w ten sposób, iż w czasie poprzedzającym rozprawę apelacyjną w sprawie o sygn. akt IV Ka (...) Sądu Okręgowego w K., spotkała się z oskarżonym M. B., który złożył apelację na swoją korzyść i po wysłuchaniu jego krytycznych uwag dotyczących orzeczenia sądu I instancji zapewniła go, iż w jego sprawie zapadnie dla niego korzystne orzeczenie, po czym rozpoznając powyższy środek odwoławczy na rozprawie apelacyjnej, której to przewodniczyła, zaskarżony wyrok został przez Sąd zmieniony na korzyść oskarżonego, poprzez warunkowe umorzenie postępowania karnego w zakresie przypisanego mu czynu z art. 157 § 2 kk, przez co działała na szkodę interesu publicznego w postaci dobra wymiaru sprawiedliwości, tj. o czyn określony w art. 231 § 2 kk;

2) w nieustalonym dniu po 10 października 2012 r. w K., w związku z pełnieniem funkcji publicznej sędziego Sądu Okręgowego w K., przyjęła od M. B. korzyść majątkową w postaci telefonu komórkowego nieustalonej wartości w zamian za wydanie zapadłego z naruszeniem konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej, wyrażonej w art. 178 ust. 1 Konstytucji RP oraz zasady bezstronności wyrażanej w art. 82 § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz zasady obiektywizmu wyrażanej w art. 4 kpk korzystnego dla oskarżonego

M. B. wyroku w sprawie o sygn. IV Ka (...) rozpoznanej przed Sądem Okręgowym w K., w której brała udział jako przewodnicząca składu orzekającego, tj. o czyn z art. 228 § 3 kk;

3) w nieustalonym dniu 2013 r., nie później niż w dniu 11 marca w K., działając wspólnie i w porozumieniu z A. P., wiedząc że jest on funkcjonariuszem publicznym zatrudnionym na stanowisku Dyrektora Sądu Apelacyjnego w (...) uprawnionym na podstawie art. 31a § 1 pkt 2 ustawy z 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, potwierdzonym zakresem obowiązków z 9 stycznia 2003 r. ustalonym przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...), do gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, w szczególności budżetem sądów na obszarze apelacji (...) i wykonywania zadania dysponenta trzeciego stopnia dla Sądu Apelacyjnego w (...) oraz sprawowania kontroli gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przez te sądy, który zobowiązany był do dokonywania wydatków publicznych, w tym określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w sposób celowy i gospodarny, przywłaszczyła powierzone przez Skarb Państwa do dysponowania Sądowi Apelacyjnemu w (...) środki pieniężne w kwocie 5.000,00 zł w ten sposób, że zawarła z A. P. działającym jako Dyrektor Sądu Apelacyjnego w (...) pozorną umowę o dzieło nr (...) na kwotę 5.000,00 zł, datowaną na dzień 11 lutego 2013 r., której przedmiotem było wykonanie dzieła „Windykacja należności sądowych w aspekcie wydziału karnego”, które to dzieło zgodnie z uprzednimi ustaleniami poczynionymi pomiędzy nią a A. P. nigdy miało nie być wykonane, a celem zawarcia owej umowy było ukrycie przywłaszczenia powierzonych przez Skarb Państwa środków finansowych, a następnie wystawiła rachunek z dnia 11 marca 2013 za wykonanie ww. umowy, który to rachunek A. P. przekazał do realizacji wiedząc, iż dzieło nie zostało zrealizowane, w wyniku czego otrzymała wynagrodzenie w kwocie 4.280,00 zł netto, czym działała na szkodę interesu publicznego Skarbu Państwa reprezentowanego przez

Ministra Sprawiedliwości, tj. o czyn z art. 21 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

2. zawiesić sędzię B. M. w czynnościach służbowych
3. obniżyć wynagrodzenie sędzi B. M. o 50%
4. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa

UZASADNIENIE

1. W dniu 14 września 2020 r. prokurator delegowany do Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej skierował do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej wniosek w sprawie o sygnaturze PK XIV Ds (...) o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w K. – B. M., za przestępstwo polegające na tym, że:

1. w okresie od 13 sierpnia 2012 r. do 10 października 2012 r. w K., jako sędzia Sądu Okręgowego w K., będąca tym samym funkcjonariuszem publicznym, działając w celu osiągnięcia korzyści osobistej dla M. B. przekroczyła swoje uprawnienia wynikające z zasady bezstronności i obiektywizmu sędziów w ten sposób, iż w czasie poprzedzającym rozprawę apelacyjną w sprawie o sygn. akt IV Ka (...) Sądu Okręgowego w K., spotkała się z oskarżonym M. B., który złożył apelację na swoją korzyść i po wysłuchaniu jego krytycznych uwag dotyczących orzeczenia sądu I instancji zapewniła go, iż w jego sprawie zapadnie dla niego korzystne orzeczenie, po czym rozpoznając powyższy środek odwoławczy na rozprawie apelacyjnej, której to przewodniczyła, zaskarżony wyrok został przez Sąd zmieniony na korzyść oskarżonego, poprzez warunkowe umorzenie postępowania karnego w zakresie przypisanego mu czynu z art. 157 § 2 kk, przez co działała na szkodę interesu publicznego w postaci wymiaru sprawiedliwości, tj. o czyn określony w art. 231 § 2 kk;
2. w nieustalonym dniu po 10 października 2012 r. w K., w związku z pełnieniem funkcji publicznej sędziego Sądu Okręgowego w K., przyjęła od M. B. korzyść majątkową w postaci telefonu komórkowego nieustalonej wartości w zamian za wydanie zapadłego z naruszeniem konstytucyjnej zasady niezawisłości sędziowskiej, wyrażonej w art. 178 ust. 1 Konstytucji RP

oraz zasady bezstronności wyrażanej w art. 82 § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz zasady obiektywizmu wyrażanej w art. 4 kpk korzystnego dla oskarżonego M. B. wyroku w sprawie o sygn. IV Ka (...) rozpoznanej przed Sądem Okręgowym w K., w której brała udział jako przewodnicząca składu orzekającego, tj. o czyn z art. 228 § 3 kk;

3. w nieustalonym dniu 2013 r., nie później niż w dniu 11 marca w K., działając wspólnie i w porozumieniu z A. P., wiedząc że jest on funkcjonariuszem publicznym zatrudnionym na stanowisku Dyrektora Sądu Apelacyjnego w (...) uprawnionym na podstawie art. 31a § 1 pkt 2 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych, potwierdzonym zakresem obowiązków z 9 stycznia 2003 r. ustalonym przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w (...), do gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, w szczególności budżetem sądów na obszarze apelacji (...) i wykonywania zadania dysponenta trzeciego stopnia dla Sądu Apelacyjnego w (...) oraz sprawowania kontroli gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przez te sądy, który zobowiązany był do dokonywania wydatków publicznych, w tym określonych w art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych w sposób celowy i gospodarny, przywłaszczyła powierzone przez Skarb Państwa do dysponowania Sądowi Apelacyjnemu w (...) środki pieniężne w kwocie 5.000,00 zł w ten sposób, że zawarła z A. P. działającym jako Dyrektor Sądu Apelacyjnego w (...) pozorną umowę o dzieło nr (...) na kwotę 5.000,00 zł, datowana na dzień 11 lutego 2013 r., której przedmiotem było wykonanie dzieła „Windykacja należności sądowych w aspekcie wydziału karnego”, które to dzieło zgodnie z uprzednimi ustaleniami poczynionymi pomiędzy nią a A. P. nigdy miało nie być wykonane, a celem zawarcia owej umowy było ukrycie przywłaszczenia powierzonych przez Skarb Państwa środków finansowych, a następnie wystawiła rachunek z dnia 11 marca 2013 r. za wykonanie ww. umowy, który to rachunek A. P. przekazał do realizacji wiedząc, iż dzieło nie zostało zrealizowane, w wyniku czego otrzymała wynagrodzenie w kwocie 4.280,00 zł netto, czym działała na szkodę interesu publicznego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Ministra Sprawiedliwości, tj. o czyn z art. 21 § 2 kk w zw. z art. 231 § 2 kk i art. 284 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk;

2. Z przedłożonych przez prokuratora wnioskodawcę akt sprawy PK XIV Ds (...) Prokuratury Krajowej, wynika następujący stan faktyczny:

Sędzia Sądu Okręgowego w K. B. M. była znana osobiście dyrektorowi Sądu Apelacyjnego w (...) A. P., przez którego poznała M. B. będącego autoryzowanym doradcą biznesowym w strukturze E. sp. o.o. (w tym T.). Świadczył on na zlecenie dyrektora A. P., jako „opiekun klienta” na rzecz sędziów, usługi w zakresie wyboru służbowych telefonów komórkowych.

(...) część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom (...)

W postępowaniu apelacyjnym M. B. przed Sądem Okręgowym w K. (sygn. akt IV Ka (...)) orzekła sędzia B. M. jako przewodniczący składu. Jej orzeczenie, łagodniejsze w stosunku do wydanego wyroku pierwszoinstancyjnego (zmienione na korzyść oskarżonego poprzez warunkowe umorzenie postępowania karnego w zakresie przypisanego mu czynu z art. 157 § 2 kk), uznane zostało przez M. B. za satysfakcjonujące. *(...) część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom (...)*

(...) część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom (...) wręczył B. M. osobno dodatkowy telefon (zakupiony za własne pieniądze), „mówiąc że jest to prezent dla niej za sprawiedliwy wyrok” w jego sprawie. Sam aparat pozostawił na biurku, a sędzia „go milcząco przyjęła, nie powiedziała żebym go zabrał ani nie wyraziła zdziwienia”.

Trzeci z zarzutów obejmuje zawarcie przez sędzię B. M. z dyrektorem Sądu Apelacyjnego w (...) A. P. umowy o dzieło nr (...) na kwotę 5.000 zł z 11 lutego 2013 r., której przedmiotem było wykonanie przez nią dzieła „Windykacja należności sądowych w aspekcie wydziału karnego”. Na podstawie tego tytułu B. M. wystawiła rachunek z dnia 11 marca 2013 r. za wykonanie powyższej umowy, który to rachunek A. P. przekazał do realizacji. W wyniku tych czynności B. M. otrzymała wynagrodzenie w kwocie 4.280,00 zł netto.

(...) część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom (...) umowa z sędzią M. miała charakter pozorny i była skutkiem inicjatywy prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) K. S., ukierunkowanej na wynagrodzenie sędzi M. za wkład

pracy, jaki miała ponieść w związku z organizacją przedsięwzięcia, nie objętego jej obowiązkami zawodowymi, w postaci spartakiady prawników w 2014 r. Pełniła bowiem funkcję przewodniczącej komitetu organizacyjnego zawodów rozgrywanych w K., organizowanego przez Sąd Okręgowy w K.. Z tego powodu zamawiający dzieło A. P. nie oczekiwał wykonania przez wykonawcę przedmiotu umowy i go nie otrzymał, a jedynym celem zawarcia umowy było wynagrodzenie B. M. za jej przyszłe zaangażowanie.

Na polecenie powołanego w 2017 r. prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) R. D. dyrektor tego sądu B. Ż. podjął czynności w celu odnalezienia dzieła wykonanego na podstawie umowy nr (...), jednakże ani w oparciu o prowadzoną ewidencję dokumentów, ani fizycznie nie udało się odnaleźć dzieła stanowiącego przedmiot świadczenia wzajemnego za wynagrodzenie jakie wypłacono poleceniem przelewu B. M.

Sędzia B. M., pomimo otrzymania kopii wniosku o podjęcie uchwały zezwalającej na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej nie ustosunkowała się do zarzutów objętych tym wnioskiem, ani do stanu faktycznego przywołanego w jego uzasadnieniu. Nie złożyła również żadnych wyjaśnień w tej sprawie na etapie postępowania przygotowawczego.

3. Powyższy prawdopodobny stan faktyczny ustalono na podstawie zgromadzonego w aktach sprawy materiału dowodowego, a w szczególności:

- odpisu wyroku Sądu Rejonowego w K. z 19 kwietnia 2012 r., sygn. akt II K (...) (k. 0610-0611), co do sankcji, którą objęto w nim M. B.;
- odpisu wyroku Sądu Okręgowego w K., Wydział IV Karny Odwoławczy z 10 października 2012 r., sygn. akt IV K (...) (k. 0736), co do złagodzenia sankcji w stosunku do wyroku sądu I instancji;
- odpisu umowy o dzieło nr (...), oznaczonej datą 11 lutego 2013 r., której przedmiotem było wykonanie dzieła przez B. M. „Windykacja należności sądowych w aspekcie wydziału karnego” (k. 235), co do formalnego zakresu świadczeń wzajemnych ustalonego między stronami;

- odpisu rachunku z dnia 11 marca 2013 r. za wykonanie umowy o dzieło nr (...) wystawionego przez B. M. (k. 236), co do skierowania przez B. M. roszczenia z tytułu wykonania przez nią dzieła;
  - odpisu polecenia przelewu kwoty 4.280 zł na dobro rachunku wskazanego przez B. M., a obciążającą rachunek Sądu Apelacyjnego w (...) (k. 239), co do zaspokojenia roszczenia wskazanego w rachunku wystawionym przez B. M.;
  - odpowiedzi Prezesa Zarządu E. sp. z o.o. z 4 stycznia 2018 r. na wezwanie Prokuratury Krajowej Wydziału Spraw Wewnętrznych (k. 395), co do statusu zawodowego M. B. w okresie świadczenia przez niego usług na rzecz sądów apelacji (...);
- (...) część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom (...)

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

1. Rozważania wstępne
1. Immunitet sędziowski nie wyłącza odpowiedzialności czy też karalności za czyny popełnione przez sędziów, ale wyłącznie wprowadza zakaz pociągnięcia ich do odpowiedzialności karnej, bez uprzedniego uzyskania przez oskarżyciela stosownej zgody Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego.
2. Najważniejszym elementem takiego orzeczenia musi być ustalenie czy zgromadzony przez wnioskodawcę materiał dowodowy wskazuje na dostateczne podejrzenie, że sędzia, wobec którego skierowano do sądu dyscyplinarnego wnioski o wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej, swoim zachowaniem zrealizował znamiona przestępstwa opisanego we wniosku. Podejście takie znajduje wsparcie w kierunku orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z 23 lutego 2006 r. w nawiązaniu do wcześniejszej uchwały z 11 marca 2003 r. (SNO 9/03), podkreślił „że w uregulowanym w art. 80 § 2c Prawa o ustroju sądów powszechnych kryterium zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej dopatrzeć się można nawiązania do treści art. 313 kpk, w którym również jest mowa o dostatecznie

uzasadnionych podejrzaniach, że czyn popełniła określona osoba. Owo «dostatecznie uzasadnione podejrzenie» stanowi warunek materialny wyrażający się w istnieniu dostatecznej podstawy faktycznej do postawienia określonej osoby w «stan podejrzenia». Porównanie treści art. 303 kpk z treścią art. 313 kpk prowadzi do jednoznacznego wniosku, że dostatecznie uzasadnione podejrzenie w odniesieniu do konkretnej osoby oznacza wyższy stopień podejrzenia tak co do faktu popełnienia przestępstwa, jak i co do osoby sprawcy. Nie chodzi zatem o ustalenie, że określona osoba popełniła przestępstwo, lecz o to, że zebrane dowody wskazują na wysokie prawdopodobieństwo zaistnienia tego faktu” (SNO 3/06, LEX nr: 470201).

3. Z formalnego punktu widzenia natura samego przestępstwa nie jest przesłanką różnicującą, niemniej Sąd Najwyższy widzi potrzebę dokonania rozgraniczenia pomiędzy immunitetem chroniącym sędziego popełniającego pospolite przestępstwo karne w postaci np. kradzieży, zgwałcenia, przemocy domowej, dokonanego bez jakiegokolwiek związku ze sprawowanym przez sędziego wymiarem sprawiedliwości, a rolą immunitetu w sytuacjach, gdy sędzia jest obwiniany o czyn, który pozostaje w związku faktycznym z jego rozstrzygnięciami sędziowskimi.
4. W pierwszym wypadku wystarczy upewnić się, że postępowanie nie jest wynikiem szykany w stosunku do osoby sędziego za jego dotychczasową działalność orzeczniczą, natomiast w drugim funkcja ochronna immunitetu rośnie. Ma on bowiem chronić sędziego i jego orzecznictwo przed nieuprawnioną ingerencją ze strony organów państwa lub osób trzecich, w tym podsądnych. Tym samym system prawny chroni nie tylko samego sędziego przed niesłusznymi oskarżeniami, ale również jego niezawisłość i niezależność, w ramach których orzeka on wyłącznie na podstawie ustaw, a jego decyzje ulegają zmianie wyłącznie w instancyjnym toku odwoławczym, nigdy w wyniku działań ze strony podmiotów pozasądowych.
5. Wyżej wskazane zasady stanowią prawne bariery ochronne przed wpływem czynników zewnętrznych na wymiar sprawiedliwości. W tym

zakresie potrzeba immunitetu sędziowskiego co do sfery orzeczniczej jest nie tylko klarowna, ale wymaga również szczególnej ostrożności w odniesieniu do rozpoznawania wniosków o jego uchylenie. Dokonywać tego należy po dokładnym przeanalizowaniu faktów i pozbyciu się niepewności co do możliwej próby wpływu np. prokuratury na funkcję orzeczniczą sądu.

6. W sytuacji, gdy sprawa dotyczy kwestii ostatecznej istnieją trzy ścieżki wykazywania nieprawidłowości w orzecznictwie:

- zaskarżania orzeczeń w trybie instancyjnym (ścieżka podstawowa), gdzie prawidłowość czynności sędziego podlega kontroli ze strony innego sądu, dysponującego formalnymi środkami do ich modyfikacji lub uchylenia;

- podjęcia postępowania dyscyplinarnego (art. 107 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych) w przypadku pojawienia się okoliczności uzasadniających podejrzenie popełnienia przez sędziego deliktu dyscyplinarnego w sprawach, w których nie ma możliwości zaskarżenia jego czynności, w razie braku działania z jego strony (rażąca bezczynność), bądź też w przypadku oczywistego i rażącego naruszenia przepisów prawa;

- uchylenia immunitetu poprzez wyrażenie zgody na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej w sytuacji, gdy jego zachowanie wypełnia znamiona czynu zabronionego.

7. W odniesieniu do tej ostatecznej sytuacji (zarzutu popełnienia przestępstwa) należy działać wyjątkowo ostrożnie i rozważnie, żeby orzeczenie jednego sądu nie kwestionowało orzeczenia drugiego sądu bez wyraźnej przyczyny. Przy tym, jak ujęto to w postanowieniu Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2003 r., samo podejrzenie popełnienia przestępstwa przez sędziego powinno być „w pełni uzasadnione, nie nasuwające żadnych istotnych wątpliwości lub zastrzeżeń, zarówno co do popełnienia samego czynu, jak i występowania innych znamion objętych przez ustawę ramami zasad odpowiedzialności karnej” (SNO 29/03, LEX nr: 470220). Pamiętać przy tym należy o statusie sędziego, w znacznym stopniu wyróżnionym ze względu na przydany mu z aktu

nominacji udział we władzy w postaci szeroko zakreślonej swobody orzeczniczej (*imperium* władzy sędziowskiej).

8. W opisanych wyżej kategoriach spraw immunitetowych przywilej ten ma służyć tylko temu, żeby wobec sędziego nie stosowano żadnych nacisków, nie utrudniano mu pracy ze względów politycznych czy osobistej niechęci. Dlatego zadaniem sądu dyscyplinarnego w takiej sytuacji jest *de facto* sprawdzenie podstaw oskarżenia (wniosku o uchylenie immunitetu) pod kątem czy złożony wniosek nie ma charakteru retorsji wobec sędziego bądź nie ma na celu przymuszenie go do podjęcia określonych działań lub ich zaniechania. W tym celu sąd dyscyplinarny musi zbadać faktyczną podstawę wniosku.
9. Z drugiej strony immunitet sędziowski nie może stać na przeszkodzie w dokonaniu oceny przestępczego zachowania sędziego przez uprawniony organ, to jest sąd karny. Nie jest on źródłem bezkarności sędziego, gdyż celem immunitetu w sensie konstytucyjnym (art. 181 Konstytucji RP) jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Poprzez indywidualne gwarancje dla sędziego pełni zatem ogólnospołeczne funkcje. Zasadą zatem powinno być postawienie podejrzanego sędziego przed właściwym sądem, o ile są ku temu odpowiednie dowody, wniosek o uchylenie immunitetu nie ma charakteru szykany, istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, a zarzucany sędziemu czyn nie jest *stricte* związany ze sferą orzeczniczą. W przypadku tej ostatniej potrzebna jest szczególna ostrożność, o której wspomniano już wyżej.
10. Rozważania szczegółowe

Pomimo, że *prima facie* w niniejszej sprawie powody (opisane w formie zarzutów I i II), dla których wnioskodawca wystąpił o uchylenie immunitetu sędzi B. M., związane są z jej sferą orzeczniczą, gdyż dotyczą działań podjętych przed wydaniem przez nią wyroku, a związanych z wysłuchaniem przed rozprawą wersji oskarżonego co do zapadłego wcześniej wyroku sądu I instancji (zarzut I), a także

przyjęcia od oskarżonego prezentu po wydaniu korzystnego dla niego orzeczenia (zarzut II) – to przestępstwa tego rodzaju mają charakter pospolity.

Taki charakter ma również zarzut III, który w żadnym aspekcie nie dotyczy naruszenia sfery *stricte* orzeczniczej sędziego. Dotyka tylko materii związanej z wykonywaną funkcją przez sędziego, gdyż dotyczy jej dodatkowej działalności na rzecz sądu, w którym orzeka, ale bez związku z wydaniem jakiegokolwiek rozstrzygnięcia sędziowskiego.

1. Rozważania do I i II zarzutu z wniosku o uchylenie immunitetu

1. Przy ocenie pierwszego zachowania sędzi B. M. podnieść należy, że działanie sędzi wykraczało poza wszelkie normy etyczne związane z pełnieniem funkcji sędziego. Sędzia B. M. *de facto* spotykając się z M. B. działała poza sferą orzeczniczą. Przepisy kpk nie przewidują spotkań pomiędzy sędzią (zwłaszcza orzekającym *ad casum*), a podejrzanym/oskarżonym. Z tego względu sędzia nie może powoływać się na swoją niezawisłość, niezależność i ochronę funkcji orzeczniczych. Zarzucany jej faktycznie we wniosku o uchylenie immunitetu czyn musi być traktowany jak przestępstwo pospolite, a co do takiego – jak wskazano w części ogólnej uzasadnienia – zasadą musi być przeprowadzenie postępowania karnego. Sąd porównując faktyczne zarzuty z wniosku z dołączonym materiałem dowodowym nie dostrzega także żadnego elementu szykany wobec obwinionej.
2. Tak jak podkreślono wcześniej, także zarzucany sędzi B. M. czyn z pkt. II zarzutów dotyczy *de facto* przyjęcia przez nią *ex post* łapówki, a nie jej sfery orzeczniczej. W tym przypadku zebrane dowody również nie wskazują, że objęcie wnioskiem o uchylenie immunitetu tego zachowania sędzi mają jakąkolwiek postać retorsji wobec osoby pełniącej funkcję sędziego, a prawdopodobieństwo popełnienia czynu z art. 228 § 3 kk ma pełne uzasadnienie.
3. (...) część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom
4. część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom (...)

5. W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy co do zasady daje podstawy do wydania uchwały zgodnie ze złożonym wnioskiem, albowiem zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędzię B. M. przestępstw stypizowanych w przepisach art. 231 § 2 kk (w zakresie zarzutu I) i art. 228 § 3 kk (w zakresie zarzutu II). W tych przypadkach zgromadzony w sprawie materiał dowodowy przedstawia spójny i wiarygodny ciąg zdarzeń, w ramach którego wnioskodawca uprawdopodobnił w stopniu dostatecznym podejrzenie, że zachowanie B. M. obejmowało znamiona wyżej wskazanych przestępstw.
6. Reasumując w odniesieniu do zarzutów I i II należy podkreślić, że:
  1. Sąd Rejonowy w K. wydał w sprawie karnej M. B. wyrok, sygn. akt II K (...), z którego ten nie był zadowolony o czym świadczy fakt, iż M. B. złożył od tego orzeczenia apelację do Sądu Okręgowego w K.;
  2. sędzia B. M. uczestniczyła jako przewodniczący składu orzekającego w wydaniu wyroku w sprawie M. B. (sygn. akt IV K (...));
  3. wydane w powyższym trybie orzeczenie w sprawie M. B. było dla niego bardziej korzystne od wyroku sądu I instancji, albowiem przewidywało warunkowe umorzenie postępowania karnego w zakresie przypisanego mu czynu z art. 157 § 2 kk;
  4. M. B. wobec A. P. i M. K. wyraził zadowolenie z powodu wyroku apelacyjnego i przypisywał to rozstrzygnięcie pomocy B. M.;
  5. M. B. wobec A. P. i M. K. wyraził wolę zrewanżowania się sędzi B. M. za korzystne dla siebie orzeczenie, a także skonsultował się z A. P. w zakresie formy tego rewanżu w postaci prezentu z telefonu komórkowego;
  6. M. B. spotkał się z B. M. po wydaniu przez nią wyroku w jego sprawie w związku z przekazaniem jej telefonów służbowych dla wydziału i przekazał jej przy tej okazji prezent w postaci telefonu zakupionego przez siebie;
  7. (...) *część niejawna, całość uzasadnienia przesłano stronom (...)*
  8. pomimo prezentowania przez M. B. swojego zachowania jako ukierunkowanego wyłącznie na wydanie sprawiedliwego wyroku, było to działanie prawnie niedopuszczalne;

9. sędzia B. M., najpóźniej z przebiegu rozmowy z M. B. (jeśli już nie wcześniej z rozmowy z A. P.) powinna wyciągnąć wniosek, iż działania te były ukierunkowane na wpłynięcie na nią w zakresie orzekania;
10. spotkanie i rozmowa B. M. i M. B. nie znalazły z jej strony żadnego odzwierciedlenia w czynności formalnej. W szczególności nie sporządziła stosownej notatki służbowej, nie przeprowadziła rozmowy z przełożonym ani nie podjęła próby wyłączenia się ze składu orzekającego w sprawie M. B.;
11. powyższe okoliczności, w tym działania i zaniechania ze strony B. M. uprawdopodobniają w dostatecznym stopniu możliwość popełnienia przez nią zarzucanych jej w zarzutach I i II przestępstw;
12. przestępstwa objęte wnioskiem obejmują podejrzenie nadużycia funkcji przez sędziego, o którym mowa w art. 231 § 2 kk i jego sprzedajność, o którym mowa w art. 228 § 3 kk, które z punktu widzenia etyki sędziowskiej należą do najbardziej niebezpiecznych i dotkliwych z punktu widzenia wizerunku sądownictwa. W interesie zatem wymiaru sprawiedliwości leży dogłębne wyjaśnienie takich zarzutów, które może być przeprowadzone wyłącznie w toku postępowania karnego.
13. przysługujący B. M. immunitet formalny nie może stanowić przeszkody w wyjaśnieniu okoliczności wskazanych we wniosku, tym bardziej, że zainteresowana sędzia nie podjęła żadnych kroków w tym względzie.
14. Rozważania do III zarzutu z wniosku o uchylenie immunitetu
  1. Zarzut III objęty wnioskiem o uchylenie immunitetu B. M. jest *stricte* przestępstwem pospolitym, gdyż sędzia w porozumieniu z dysponentami środków pieniężnych w Sądzie Apelacyjnym w (...) doprowadziła do niekorzystnego rozporządzenia mieniem przez Skarb Państwa. Co prawda nie wydawała przy tym żadnego orzeczenia w sprawie i nie działała samodzielnie w ramach swoich kompetencji, niemniej jednak swoim zachowaniem (zgodą na zawarcie umowy o dzieło bez woli wykonania przedmiotu świadczenia z jej tytułu pomimo przyjęcia przekazanego jej

wynagrodzenia) spowodowała uszczuplenie środków publicznych przeznaczonych na sądownictwo.

Przytoczone okoliczności znajdują odzwierciedlenie w wyjaśnieniach i zeznaniach w zgromadzonym materiale dowodowym.

(...) część *niejawna*, całość uzasadnienia przesłano stronom (...)

Na posiedzeniu w dniu 12 października obrona złożyła przyjęty przez sąd dokument prywatny – opinię eksperta dotyczącą zawartości komputera sędzi M. Dokument ten potwierdza sporządzenie analizy i jej istnienie w 2017 r., natomiast nie stanowi dowodu wykonania pracy w roku 2013 r. w terminie przewidzianym umową.

2. *Ad casum* stwierdzić należy, że:

1. sędzia B. M. znała osobiście z pracy w sądzie, w którym orzekała, dyrektora A. P. i wiedziała, że jest on osobą uprawnioną do dysponowania środkami publicznymi pozostającymi w gestii apelacji (...);
2. sędzia B. M. zaangażowała się w organizację cyklicznej imprezy sportowej „S.”, którą przeprowadzono w 2014 r. w K.;
3. z tytułu powyższych obowiązków społecznych B. M. nie uzyskała żadnego wynagrodzenia ani z sądu, w którym była zatrudniona, ani w stowarzyszeniu („S., K. 2014” – KRS (...)), w którym była prezesem;
4. w ramach istniejącej w Sądzie Apelacyjnym w (...) praktyki zawierania umów (m.in. z sędziami) na wykonywanie określonych opracowań (objętej odrębnym postępowaniem) dyrektor A. P. zawarł również z B. M. umowę o dzieło nr (...), datowaną na 11 lutego 2013 r., której przedmiotem było wykonanie przez nią dzieła: „Windykacja należności sądowych w aspekcie wydziału karnego”;
5. zakres podmiotowy i przedmiotowy powyższej umowy określały standardowe zapisy przewidujące, iż B. M. jako „wykonawca” opracuje dzieło na wskazany w umowie temat, a zamawiający je Sąd Apelacyjny w (...) i działający w jego imieniu dyrektor A. P. wypłaci jej z tego tytułu kwotę wskazaną w wystawionym przez nią rachunku;
6. wykonanie umowy o dzieło nr (...) wymagało od wykonawcy specjalistycznej wiedzy, którą B. M. jako profesjonalny prawnik posiadała, a także ujęcia jej w formie stosownego opracowania, które powinno przybrać formę możliwą do

korzystania z niego przez zamawiającego, w szczególności wydruku albo postaci elektronicznej;

7. ponieważ wynagrodzenie pieniężne stanowiło ekwiwalent za opracowanie dzieła, to powinno ono być skutecznie doręczone zamawiającemu przez wykonawcę w postaci materialnej lub na nośniku elektronicznym (np. dyskietce czy przy pomocy poczty elektronicznej) przed wystawieniem rachunku do umowy, co nastąpiło 11 marca 2013 r. i było formalnym potwierdzeniem zakończenia prac nad dziełem przez wykonawcę i przekazaniem go zamawiającemu;
8. przekazania przez sędzię B. M. dzieła nie potwierdził zamawiający A. P., ani nie potwierdziły tego czynności poszukiwawcze wykonane na polecenie prezesa Sądu Apelacyjnego w (...) R. D. Nie złożony także został do akt dowód odbioru dzieła, którym powinna dysponować sędzia M;
9. stwierdzony brak dzieła uprawdopodobnia wyjaśnienia w tej sprawie A. P., iż umowa miała charakter fikcyjny, dzieło nigdy nie powstało i nie zostało mu przekazane, a samo zawarcie umowy było wyłącznie wykreowaniem tytułu prawnego w celu wypłaty B. M. (wskazanej w umowie jako wykonawca) wynagrodzenia za jej zaangażowanie w organizację wspomnianej spartakiady;
10. Prawnik (w tym każdy sędzia) posiada zdolność kontraktową w zakresie zawarcia umowy o dzieło w celu przygotowania opracowania w dziedzinie prawa. Jego kompetencje przy tym ocenia zamawiający. Samo zawarcie przez sędziego takiej umowy jest więc dopuszczalne, a w określanych przypadkach może być użyteczne. Wykonawca takiego opracowania nie występuje wówczas w roli sędziego, a jego dzieło nie ma waloru aktu stosowania prawa: nie jest rozstrzygnięciem sędziowskim ani żadną jego częścią, np. uzasadnieniem. Dlatego B. M. zobowiązując się pisemnie do opracowania dzieła nie czyniła tego jako sędzia (co przesądza sama treść umowy, w której nie ma wzmianki o jej stanowisku), ale jako prawnik o określonej wiedzy. Z tego względu w dalszym ciągu postępowania właściwe wydaje się rozważenie czy ewentualne niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez nią dzieła może być kwalifikowane jako

przekroczenie uprawnień sędziowskich i czy do czynu opisanego w pkt III zarzutu wnioskowego da się przyporządkować znamiona z art. 231 § 2 kk, z uwagi na to, że obowiązki i uprawnienia wynikające z węzła umownego (wykonawcy z tytułu umowy o dzieło) nie są obowiązkami i uprawnieniami funkcjonariusza publicznego (w tym sędziego), ale wyłącznie podmiotu prawa cywilnego.

W realiach niniejszej sprawy tylko dyrektor Sądu Apelacyjnego w (...) A. P. był tym funkcjonariuszem publicznym, o którym mowa w art. 231 § 2 kk i tylko on, jak ujął to Sąd Najwyższy w uchwale z 17 stycznia 2008 r., musiał: „obejmować swoją świadomością fakt przysługujących mu kompetencji oraz ich zakres, fakt aktualizacji obowiązku lub uprawnienia z kompetencji tych wynikającego oraz fakt działania na szkodę interesu publicznego lub prywatnego przez przekroczenie uprawnień lub niedopełnienie obowiązków. Inaczej mówiąc, dla bytu przestępstwa z art. 231 § 1 kk konieczne jest wykazanie, że pomimo świadomości wskazanych wyżej okoliczności funkcjonariusz publiczny chce przekroczyć uprawnienia lub nie dopełnić obowiązków, albo na to się godzi” (SNO 87/07; Lex nr 1289017).

11. Także kwalifikacja z art. 284 § 2 kk wymaga dodatkowego namysłu, gdyż ma ona zastosowanie tylko do osoby, której powierzono rzecz ruchomą lub prawo majątkowe.

W realiach niniejszej sprawy osobą uprawnioną do gospodarowania mieniem Skarbu Państwa, w szczególności budżetem sądów na obszarze apelacji (...) i wykonywania zadania dysponenta trzeciego stopnia dla Sądu Apelacyjnego w (...) oraz sprawowania kontroli gospodarki finansowej i gospodarowania mieniem Skarbu Państwa przez te sądy był dyrektor A. P. Kompetencji ten nie posiadała natomiast sędzia B. M., występująca w treści umowy jako świadczący usługę prawnik-specjalista (wykonawca dzieła).

12. W świetle ustalonych okoliczności wskazanych w faktycznym zarzucie z wniosku, a potwierdzonych wskazanymi wyżej dowodami, istnieje uzasadnione podejrzenie, że zachowanie B. M. w związku z zawarciem fikcyjnej umowy z A. P., nie przekazaniem dzieła, którego wykonania się formalnie podjęła, wystawieniem rachunku za niewykonaną usługę i pobraniem nienależnych środków finansowych z tego tytułu, stanowi rażące

naruszenia prawa chroniącego wiarygodność dokumentów i spowodowało przywłaszczenie przez nią środków publicznych. Zachowanie to może odpowiadać znamionom przestępstwa, o którym mowa w art. 271 § 3 kk, gdyż B. M. była osobą uprawnioną z tytułu formalnego zawarcia umowy o dzieło do wystawienia dokumentu w postaci rachunku za wykonane dzieło, ale w którym (w celu osiągnięcia korzyści majątkowej) poświadczyła nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne (poświadczenie wykonania dzieła).

13. Całkowitą pewnością co do natury zachowania objętego zarzutami z wniosku o uchylenie immunitetu można uzyskać wyłącznie w wyniku postępowania karnego, któremu w tych okolicznościach sędzia B. M. musi się poddać, albowiem nic w okolicznościach sprawy nie uzasadnia, aby na tym etapie mogła korzystać dalej ze szczególnego przywileju jaki stanowi immunitet sędziowski.

Prokurator prowadzący postępowanie powinien rozważyć czy niezasadne jest uznanie, że doszło do popełnienia przestępstwa z art. 271 § 3 kk. Jak wynika bowiem z orzecznictwa Sądu Najwyższego po 2000 r. sądy uznawały w takiej sytuacji odpowiedzialność karną wystawcy dokumentu z tytułu uszczuplenia jego zobowiązań podatkowych na szkodę Skarbu Państwa. I tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z 3 października 2001 r. stwierdził, że „wystawienie przez uprawnioną osobę faktury VAT, która nie dokumentuje rzeczywistego zdarzenia gospodarczego, tylko i wyłącznie w celu wprowadzenia w błąd innej osoby dla doprowadzenia jej do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, a nie dla wykonania zobowiązań podatkowych, wyczerpuje dyspozycję art. 271 kk” (V KKN 249/01; OSNKW 2002/1-2/7). Z kolei według postanowienia Sądu Najwyższego z 29 czerwca 2017 r. „podatnik”, akceptując wystawioną w jego imieniu fakturę, poprzez choćby wprowadzenie jej do obrotu gospodarczego czy przedstawianie do rozliczeń podatkowych, decyduje o „uprawnieniu” (w rozumieniu art. 271 § 1 kk) do jej wystawienia osoby ją podpisującej” (III KK 237/17; LEX nr 2342145). Jak zauważa się w doktrynie: „najbardziej adekwatne wydaje się upatrywanie wspólnej cechy dokumentów z art. 271 kk w służącym im przymiocie zaufania publicznego (...), chociaż z pewnością nie jest to kryterium ściśle. Podstawą tego zaufania są

szczególne kompetencje wystawcy dokumentu pozwalające oczekiwać jego rzetelności” (M. Gałązka, Kodeks karny. Komentarz pod red. A. Grześkowiak, K. Wiak, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2015, s. 1252).

Powyższy sposób rozumowania skłonił ostatecznie ustawodawcę do stypizowania przestępstwa fałszerstwa intelektualnego faktur w art. 271a kk., natomiast zapisy z art. 271 kk pozwalają nadal na dokonanie w ich ramach oceny (przez prokuraturę lub sąd dyscyplinarny) stanu faktycznego określonego w zarzucie wnioskowym z pkt III. Nie przesądzając możliwego rozstrzygnięcia wymagają one przeanalizowania pod kątem ewentualnego ich zastosowania w niniejszej sprawie, szczególnie w odniesieniu do statusu rachunku wystawionego przez B. M. do fikcyjnej umowy o dzieło i jej „szczególnych kompetencji” (formalnych i merytorycznych). Dopiero te ustalenia pozwolą dokonać prawnokarnej oceny zachowania sędzi, opisanego we wspomnianym faktycznym zarzucie, a mającego swoje dostateczne uprawdopodobnienie w zgromadzonym materiale dowodowym.

14. Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 9 października 2009 r.: „postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie jest postępowaniem dyscyplinarnym, ale specyficznym (incydentalnym) rodzajem postępowania, w którym zadaniem sądu dyscyplinarnego jest tylko rozważenie tego, czy powołany we wniosku o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za konkretne wskazane przestępstwo zgromadzony dotąd w sprawie materiał dowodowy, dostatecznie uzasadnia podejrzenie popełnienia przez niego tego przestępstwa” (SNO 68/09, LEX nr 1288971). Kluczowym zadaniem w ocenie owej przesłanki dostatecznego uzasadnienia podejrzenia popełnienia przestępstwa musi być stwierdzenie istnienia znamion przestępstwa zarzucanego sędziemu. Ich brak wykluczać zatem musi zgodę na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.
15. Uwagi zawarte w punktach 3 – 7 powyżej mają tylko i wyłącznie charakter wskazówek i nie mają charakteru wiążącego, a zachowanie dotychczasowej kwalifikacji czynów wynika z drugorzędnego znaczenia kwalifikacji czynu na obecnym etapie postępowania. Wyrażenie zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej dotyczy bowiem opisanego czynu, a nie jego

kwalifikacji, która to kwalifikacja może jeszcze zostać zmieniona przez prokuratora w czasie trwania postępowania. Prokurator może także w przypadku zmiany karnoprawnej oceny czynu podjąć decyzję o umorzeniu postępowania.

16. Kwestie proceduralne

Na posiedzeniu w dniu 12 października 2020 r. obrona złożyła szereg wniosków proceduralnych. Dotyczyły one m.in. możliwości rozpoznania sprawy w trybie jawnym, rozpatrywania sprawy na rozprawie, przekazania sprawy do Izby Karnej, zawieszenia postępowania itp.

Stwierdzić należy, że:

1. zgodnie z art. 95b § 1 kpk posiedzenie odbywa się z wyłączeniem jawności. Generalnie postępowania immunitetowe zawsze odbywały się na posiedzeniach niejawnych. Dodatkowo, prokurator nie wyraził zgody na udostępnienie całości dokumentów z uwagi na dobro postępowania przygotowawczego. Takie stanowisko prokuratora przesądza o niemożliwości rozpatrywania sprawy jawnie. Nie wpływa to na możliwość strony do obrony z uwagi na to, że została ona poinformowana o terminie posiedzenia i mogła złożyć wyjaśnienia;
2. w odniesieniu do wniosku o przekazanie sprawy do Izby Karnej sąd z urzędu dokonał sprawdzenia swojej właściwości zgodnie z art. 35 kpk ergo nie mógł przekazać sprawy do sądu niewłaściwego;
3. wnioski o zawieszenie postępowania, np. do czasu rozpoznania innej sprawy przed TSUE również zostały oddalone z uwagi na brak wpływu orzeczenia TSUE na toczące się postępowanie o uchylenie immunitetu. Zgodnie z polskim prawem wszelkie wnioski podważające skuteczność powołania na stanowisko sędziego są bezprzedmiotowe, a inny związek wniosku ze sprawą przed TSUE nie został wykazany.

Z mocy art. 95b § 3 kpk *a contrario* nie istniała możliwość dopuszczenia do udziału w sprawie osób zaufania publicznego. Art. 361 kpk nie ma bowiem zastosowania do posiedzeń niejawnych *ex lege*, a do takich należy zaliczyć

postępowanie o wyrażenie zgody na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

Nie dopuszczono także przedstawiciela organizacji społecznej, ponieważ Stowarzyszenie (...) nie jest organizacją powołaną do obrony interesów sędzi, wobec której toczy się postępowanie o uchylenie immunitetu.

Publiczne ogłoszenie orzeczenia wynika m.in. z treści art. 14 Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych z 19 grudnia 1966 r. (Dz.U. z 1977 r., nr 38, poz. 167), art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4 listopada 1950 r. (Dz.U. z 1993 r., nr 61, poz. 284) oraz uchwały Sądu Najwyższego z 28 marca 2012 (I KZP CiPW 26/11).

Postępowanie o uchylenie immunitetu, podobnie jak postępowanie o zastosowanie tymczasowego aresztowania, jest postępowaniem opartym na dowodach zebranych przez prokuratora. Przeprowadzenie dowodów przeciwnych choć nie jest całkowicie wykluczone jest bardzo ograniczone. Przepisy przewidują w zasadzie jedną formę reakcji osoby objętej wnioskiem immunitetowym, czyli złożenie przez nią wyjaśnień. Wszelkie dowody osobowe (przesłuchania świadków, wysłuchanie podejrzanych itp) są charakterystyczne dla etapu postępowania sądowego już w sprawie karnej. Dopuszczenie dowodów tego rodzaju prowadziłoby do zmiany funkcji postępowania immunitetowego. Postępowanie to ma szczególny, przejściowy charakter i nie ma na celu rozstrzygnięcia o winie. Jest to postępowanie o charakterze delibacyjnym w tym sensie, że sąd bada tylko ustawowe przesłanki wydania orzeczenia, czyli uzasadnione podejrzenie popełnienia czynu zabronionego. Czyni to na podstawie dokumentów dołączonych do wniosku.

4. Podsumowanie

Przedłożony Sądowi materiał dowodowy, wskazany powyżej, uprawdopodobnia w sposób dostateczny sprawstwo B. M., tym samym uzasadniając wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej.

Sąd Najwyższy zgodnie z art. 129 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych, wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne, ścigane z oskarżenia publicznego zobligowany był jednocześnie do zawieszenia w czynnościach służbowych sędzię B. M.

Ponadto, uwzględniając w części wniosek prokuratora o zezwolenie na pociągnięcie sędzi B. M. do odpowiedzialności karnej orzekł także, na podstawie art. 129 § 3 Prawa o ustroju sądów powszechnych o obniżeniu ww. sędzi wynagrodzenia o 50% na czas trwania zawieszenia. Orzekając w tej kwestii Sąd kierował się wysokim stopniem społecznej szkodliwości zachowań jakich się ona dopuściła na szkodę wymiaru sprawiedliwości i na szkodę Skarbu Państwa w zakresie środków publicznych skierowanych na potrzeby sądownictwa oraz stopniem społecznej szkodliwości przypisanych jej przez prokuratora wnioskodawcę czynów. W ocenie Sądu okoliczności te uzasadniają obniżenie jej wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia o 50%.

Z tych też względów, Sąd Najwyższy uchwalił jak w sentencji.

Tekst uzasadnienia łącznie z częścią niejawną liczy 24 strony.